

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2013-2014

Limba și literatura maghiară maternă

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (45 de puncte)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

*Vitézek! mi lehet
Ez széles föld felett
Szebb dolog az végeknél?
Holott kikeletkor
Az sok szép madár szól,
Kivel ember ugyan él;
Mező jó illatot,
Az ég szép harmatot
Ád, ki kedves mindennél. (...)*

*Ó végbelieknek,
Ifjú vitézeknek
Dicséretes serege!
Kiknek ez világon
Szerte-szerént vagyon
Mindeneknél jó neve;
Mint sok fát gyümölcssel,
Sok jó szerencsével
Áldjon Isten mezőkbe!*

*Az jó hírért, névért
S az szép tisztességért
Ők mindent hátra hadnak;
Emberségről példát,
Vitézségről formát
Mindeneknek ők adnak,
Midőn mint jó sólymok
Mezőn széllal járnak,
Vagdalkoznak, futtatnak. (...)*

(Balassi Bálint: *Egy katonaének*)

1. Fogalmazd meg a fenti részlet alapján, miért láttatja a költő példaértékűnek a vitézek életét? **6 pont**
 2. Kiket szólít meg a lírai én és milyen szándékkal? **3 pont**
 3. Írd ki a vitézek környezetét bemutató képeket! **2 pont**
 4. Írd ki, melyek azok az értékek a versben, amelyek nemcsak a költő korában, hanem a mi korunkban is érvényesek! **5 pont**
 5. Állapítsd meg az I. szakasz rímképletét! Nevezd meg a strófát! **5 pont**
 6. Emelj ki a versből két hasonlatot, és értelmezd azokat! **4 pont**
 7. Keresd két magas, két mély és egy vegyes hangrendű szót a versből! **5 pont**
 8. Keresd ki a szövegből a névelőket, írd melléjük, hogy ma milyen alakban használnák őket, és ez alapján fogalmazd meg szabályt a mai névelőhasználatra! **10 pont**
- Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont****

SUBIECTUL al II-lea

(45 de puncte)

Ūvrasd el figyelmesen az alábbi szöveget, és válaszolj röviden a szövegre vonatkozó kérdésekre!

Aida

Az etiópok megtámadják Egyiptomot. Az egyiptomi hadak élére Radamest nevezik ki. A fáraó lánya, Amnaris szereti őt, Radames viszont a szép etióp rabszolgalányba, Aidába szerelmes.

Az egyiptomiak legyőzik az etiópokat. Fogságba esik Aida apja is, de senki sem tudja, ki ő. Ő az etióp király. Rábírja lányát, hogy hazája érdekében tudja meg Radamestől, milyen hadrendben sorakoznak majd az egyiptomi seregek. Radames gyanútlanul elmondja a tervet Aidának. Amneris leleplezi mondván: az ellenséggel paktál.

Aida apját, Amonastrót megölik, Radamest elfogják. Aidának sikerül megszöknie.

Amneris megmentené Radamest a büntetéstől, ha lemondana Aidáról, de Radames nem alkuszik. Halálra ítélik. A büntetés: élve temetik el (befalazzák) a sziklasírba.

Amikor az utolsó követ is elhelyezik, előjön rejtkehelyéről Aida. Szerelmével együtt akar meghalni.

(www.operakalauz.hu)

1. Az alábbi igék megtalálhatók a fenti szövegben. Keresd meg őket, és írd mindenik mellé egy, a szöveg kontextusának megfelelő szinonimát: *szereti, (sem) tudja, elmondja, paktál, megölik!* **5 pont**
2. A szöveg tartalmához igazítva alkoss egy-egy összetett mondatot a szövegből vett szósorokkal! Ha szükséges, más szavakat is használhatsz a mondatalkotáshoz.
 - a) *sereg, had, támad, bátor, védekezik;*
 - b) *elfog, ítéel, megszökik, Aida, Radames.* **6 pont**
3. Rövidítsd le az olvasott szöveget kb. öt mondatosra! Hagyj el belőle mindent, ami a szöveg megértéséhez nem feltétlenül szükséges! **9 pont**
4. Válaszolj minél pontosabban és tömörebben a kérdésekre! Ha szükséges, olvasd el újra a szöveget!
 - a. Mit tudunk meg Radamesről az opera expozíciójában (bevezető részében)?
 - b. Ki Amonastro?
 - c. Mi történik a szerelmesekkel? **15 pont**
5. Az olvasott szövegben szerepel az az öt szó, amelynek körülírását itt megfogalmaztuk. Mely szavakra utalunk szerinted?
 - a. ókori egyiptomi uralkodó
 - b. üzleti vagy más ügyben megegyezésre törekedve tárgyvalakivel
 - c. feltár, nyilvánosságra hoz/szobrot felavat
 - d. valakit arra késztet, hogy megtegyen valamit
 - e. vétségért testi vagy lelki szenvedéssel sújtás **5 pont**

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont